

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Rozwój moralny, zdolność wartościowania i rozpoznawanie własnej godności są niezwykle ważne w życiu młodego człowieka.

Najprościej godność człowieka można scharakteryzować jako poczucie własnej wartości, szacunek dla samego siebie i pragnienie, aby inni nas szanowali. Godność można podzielić na: godność osobową, czyli taką, która jest właściwa każdemu człowiekowi, należna z samego faktu bycia człowiekiem. Natomiast godność osobowościowa jest zależna od osobowości danego człowieka, tego jakich wyzwań się podejmuje, czego udało mu się dokonać.

Człowiek spełnia się jednocześnie w dwóch wymiarach: duchowym i materialnym. Godnością można się cieszyć z uwagi na swoje walory duchowe, moralne czy też zasługi dla innych ludzi, np. na płaszczyźnie działalności społecznej.

Sobór debatował o zagadnieniu godności. Zagadnienie to stało się fundamentem prawa kanonicznego. Dla katolików godność człowieka wynika z faktu, że Bóg stworzył człowieka „na swój obraz” (Rdz 1,27), że kocha wszystkich ludzi (por. Dz 10,34-35; J 1,9; Mt 5,45) oraz że wszyscy zostali odkupieni przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa (por. Ap 5,9-10; 1Tm 4,10; Kol 3,11-14). Deklaracja *Dignitatis humanae* jest efektem obrad Soboru.

Zadaniem rodziców jest dzielenie się z dziećmi wartościami duchowymi i materialnymi, wspólne odkrywanie, że największą wartością jest życie: jedyne, niepowtarzalne, piękne. Dialog jest płaszczyzną, na której te wartości można utrwalać. Proces wychowawczy jest wspólnym działaniem ucznia, wychowawcy i rodziców. Kształtowanie charakteru dziecka polega na wspólnym odkrywaniu wartości.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. G. Kasdepke, *Bon czy ton. Savoir-vivre dla dzieci*, Wydawnictwo Literatura, Łódź 2018, s. 90.

Wstęp

Już sam tytuł tej publikacji zmusza do zastanowienia: co to jest savoir-vivre? To jest to samo co bon ton, tylko że brzmi jeszcze bardziej obco. Dziecko będzie dociekało dalej: ale co to jest bon ton? Bon ton to jest wiedza o tym, jak dobrze wychowany człowiek zachowuje się w różnych sytuacjach. A ta lektura spowoduje, że każdy kto ją przeczyta, zdobędzie tę wiedzę.

Grzegorz Kasdepke zdobył za tę książkę w 2004 roku Nagrodę Edukacyjną XXI wieku.

Cytat

„Pana Różnickiego, nauczyciela matematyki nie było jeszcze w klasie, gdy Buba zaczęła przechodzącego obok jej ławki Kubę. – Dasz mi odpisać pracę domową? – szepnęła zaczerwieniona (...).

– Przede wszystkim wstań, gdy ze mną rozmawiasz ! (...) – Jestem od Ciebie starszy!

– Ale ja jestem kobietą! – zirytowała się Buba.

– Czyżby?... Kuba popatrzył na Bubę ironicznie, a później tak się zaczął śmiać, że aż usiadł.

I w tym właśnie momencie do klasy wszedł Pan Różnicki.

– Proszę pana, niech pan coś powie Kubie! – wrzasnęła Buba.

– To Kubie niech pan coś powie! – krzyknął Kuba.

– Dobrze – pan Różnicki wziął się pod boki i spojrzał na bliźniaki. – Powiem wam obojgu.

Ale najpierw wstańcie. Bo nie wypada siedzieć w czasie rozmowy z kimś starszym!...”

Podsumowanie

Trudno kilkuletniemu dziecku wytłumaczyć zagadnienie godności własnej oraz godności innych ludzi. Słowem kluczowym jest w tym przypadku słowo: szacunek. To słowo łatwiej zrozumieć dzieciom. Przede wszystkim nie trzeba tutaj dużo tłumaczyć, tylko pokazać dzieciom na przykładzie. Dzieci widzą, czy rodzic, dziadek, nauczyciel szanuje samego siebie i innych ludzi? Poczucie własnej godności przekłada się na szacunek dla bliźniego.

Z przytoczonego powyżej fragmentu wynika, że dzieci mogą okazać poważanie dorosłym, wstając podczas rozmowy.